

Dosarul nr.2r-672/20
2r-24/21

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. E. Pșenița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, A. Ciobanu, Iu. Grosu)

DECIZIE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Valerian Cibotari,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valerian Cibotari
împotriva lui Ion Nistor, intervenienți accesorii Victoria Russu și Savvelii Rusu cu
privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 14 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-
a respins cererea depusă de Valerian Cibotari cu privire la repunerea în termenul de
declarare a apelului și s-a restituit ca fiind tardiv apelul înaintat de Valerian Cibotari,

c o n s t a t ă:

La 23 mai 2019, Valerian Cibotari a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ion Nistor solicitând încasarea sumei de 60000 de lei, costul terenului
agricol și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reclamantul Valerian Cibotari, reprezentat de avocatul Nicolae Baban,
a depus o cerere suplimentară, reiterând pretențiile din cererea inițială.

Prin încheierea din 20 februarie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Central, au
fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Victoria Russu și Savvelii
Rusu.

Prin hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Central, s-a admis
parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valerian Cibotari și s-a încasat de
la Ion Nistor în beneficiul lui Valerian Cibotari costul unui teren agricol estimat la
30000 de lei și parțial cheltuielile judiciare legate de achitarea taxei de stat,
proporțional pretențiilor admise, estimate la 900 de lei; s-au respins ca fiind
neîntemeiate cerințele lui Valerian Cibotari împotriva lui Ion Nistor cu privire la
încasarea costului unui teren agricol estimat la 30000 de lei.

La 05 noiembrie 2020, Valerian Cibotari, reprezentat de avocatul Nicolae
Baban, a declarat apel împotriva hotărârii din 30 iunie 2020 a Judecătoria Edineț,
sediul Central, solicitând repunerea în termenul de înaintare a apelului, admiterea
apelului, anularea parțială a hotărârii din 30 iunie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul
Central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cerințelor.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea
depusă de Valerian Cibotari cu privire la repunerea în termen a apelului; s-a restituit

ca fiind tardiv apelul declarat de Valerian Cibotari împotriva hotărârii din 30 iunie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

La 26 noiembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.120), Valerian Cibotari a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți solicitând repunerea în termenul de apel cu remiterea cauzei Curții de Apel Bălți pentru examinare.

În motivarea recursului, cu referire la considerentul indicat de instanța de apel precum că nu a depus nicio probă întru motivarea omiterii termenului, recurentul a indicat că ședința în prima instanță s-a realizat fără prezența părților, având în vedere că este carantină și până în prezent instanța activează în regim special.

Totodată, a precizat că face parte din grupul de risc, având în vedere vârsta sa, iar hotărârea primei instanței nu a primit-o.

Copia recursului declarat a fost expediat în adresa intimatului la 17 decembrie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.122), iar corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „plecat” (f.d.124-125).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 14 noiembrie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 26 noiembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.120), ceea ce denotă că recursul este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Valerian Cibotari și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valerian Cibotari împotriva lui Ion Nistor cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 30 iunie 2020 (f.d.100).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de

repunere în termen a apelului declarat împotriva hotărârii din 30 iunie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, de către Valerian Cibotari, din motivele ce succed.

În acest sens, Colegiul învederează că art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3),(4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În continuare, Colegiul iterează că, cererea de apel împotriva hotărârii din 30 iunie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, a fost depusă la 05 noiembrie 2020, de către Valerian Cibotari, reprezentat de avocatul Nicolae Baban. Totodată, a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d.112).

Prin încheierea din 14 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a respins cererea depusă de Valerian Cibotari cu privire la repunerea în termen a apelului; s-a restituit ca fiind tardiv apelul declarat de Valerian Cibotari împotriva hotărârii din 30 iunie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f.d.115).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Deși, recurentul a invocat că ședința de judecată s-a realizat în lipsa părților, Colegiul notează că materialele cauzei atestă contrariul.

În acest sens, Colegiul relevă că, procesul-verbal al ședinței de judecată din 30 iunie 2020 reflectă prezența în cadrul ședinței de judecată a reclamantului Valerian Cibotari, a avocatului reclamantului, Nicolae Baban (f.d.97-99). Or, la data de 30 iunie 2020 a fost și pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești de către prima instanță. De altfel, copia dispozitivului hotărârii judecătorești din 30 iunie 2020 a fost înmănată părții reclamante contra semnătură (f.d.104).

La acest capitol, Colegiul reține ca aceste aspecte au fost punctate și de către instanța de apel, care a accentuat despre prezența reclamantului și a avocatului său la ședința de judecată din 30 iunie 2020, precum și despre recepționarea dispozitivului hotărârii judecătorești.

Colegiul precizează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii postulat inserat expres în art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Referitor la argumentul recurentului precum că ședința de judecată în prima instanță s-a realizat în absența părților, Colegiul menționează că anterior a specificat

că ședința de judecată din 30 iunie 2020 s-a desfășurat cu prezența reclamantului și a avocatului Nicolae Baban, de altfel, împrejurare evidențiată și de către instanța de apel.

Respectiv, a fost infirmat argumentul recurentului precum că ședința de judecată s-a realizat în lipsa părților, în situația în care înșuși reclamantul/recurent și avocatul său au fost prezenți în cadrul ședinței de judecată, iar în ceea ce vizează restul participanților la proces, instanța a reținut ca fiind respectată procedura de înștiințare legală.

Cu referire la alegațiile recurentului precum că Judecătoria Edineț activează în regim special, precum și că el face parte din categoria de vârstă cu risc și nu a recepționat hotărârea Judecătoria Edineț, Colegiul menționează că aceste împrejurări nu pot influența soluția instanței de apel. Or, termenul de atac al hotărârii judecătorești de 30 de zile, în virtutea art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, iar la caz, partea reclamantă a fost prezentă la ședința de judecată, precum și la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, precum și a recepționat dispozitivul hotărârii din 30 iunie 2020 a Judecătoria Edineț, sediul Central.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind justificată ipoteza instanței de apel precum că este neîntemeiată solicitarea de repunere în termen pentru declararea apelului, or, motivele omiterii termenului sunt imputabile doar apelantului.

În altă ordine de idei, recurentul nu aduce anumite argumente care să denote încălcările admise de instanța de apel la emiterea încheierii contestate. Or, instanța de apel la soluționarea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului a rezultat din materialele cauzei în raport cu normele de drept procedural.

Adițional, Colegiul evidențiază că recurentul nu a prezentat probe concludente în confirmarea imposibilității contestării actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, or, legiuitorul a indicat expres că repunerea în termen este admisă în cazul omiterii termenului din motive întemeiate.

Odată ce legiuitorul a stabilit un termen strict de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii pentru exercitarea căii de atac-apelul, apelantul/recurent nu a avut decât obligația de a se conforma acestui termen.

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a relevat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Prin prisma prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Concomitent, Colegiul accentuează că legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână

până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Respectiv, Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de apel privind netemeinicia cererii de repunere în termen pentru declararea apelului. Subsecvent, este întemeiată dispoziția instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, ca fiind depusă cu omiterea termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunere în termen.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevant și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelantul/recurent și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul instituit de legiuitor.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Valerian Cibotari.

Se menține încheierea din 14 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valerian Cibotari împotriva lui Ion Nistor, intervenienți accesorii Victoria Russu și Savvelii Rusu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat